

20.258

Foll. 20, 258

ASSERTA JURIDICO-CANONICA
AD MINERVALEM LABOREM
EXCURRENTIS ANNI

VESPERTINAE CATHEDRAE SPECTANTIA;

Q U A E

PUBLICAE CONCERTATIONI EXHIBET,

D. ANDREAS CORSINUS SOMAVILLA
Juris Pontificii studiosus, ac Illmi. Dñi. Dñi. hujus Orcelesis
Dioeceseos Episcopi Dignissimi honorarius Familiaris.

SUB PRAESIDIO D. ANTONII EGIDIO, ET CECILIA
ejusdem Juris Doctoris, causarum F. U. Advocati, et praes-
laudatae Cathedrae Regentis.

LOCUS DISPUTATIONIS ADERIT
nostra Regalis, juxta ac Pontificia Litteraria Universitas;

Die 30 mensis Junii anni MDCCLXXIX.
hora tertia a mane, et s. Vesp.

ORIOLAE: Ex Officina Josephi Vincentii Alagarda,
P. C. Typ., et Petri Ximenez.

18

~~THE UNIVERSITY OF CHICAGO~~

~~AND THE DIVISION OF LABOR~~

~~FOR THE YEAR 1911~~

~~REPORT OF THE COMMISSIONERS~~

~~OF THE UNIVERSITY~~

~~OF CHICAGO~~

~~CHICAGO, ILL., 1911~~

~~PRINTED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS~~

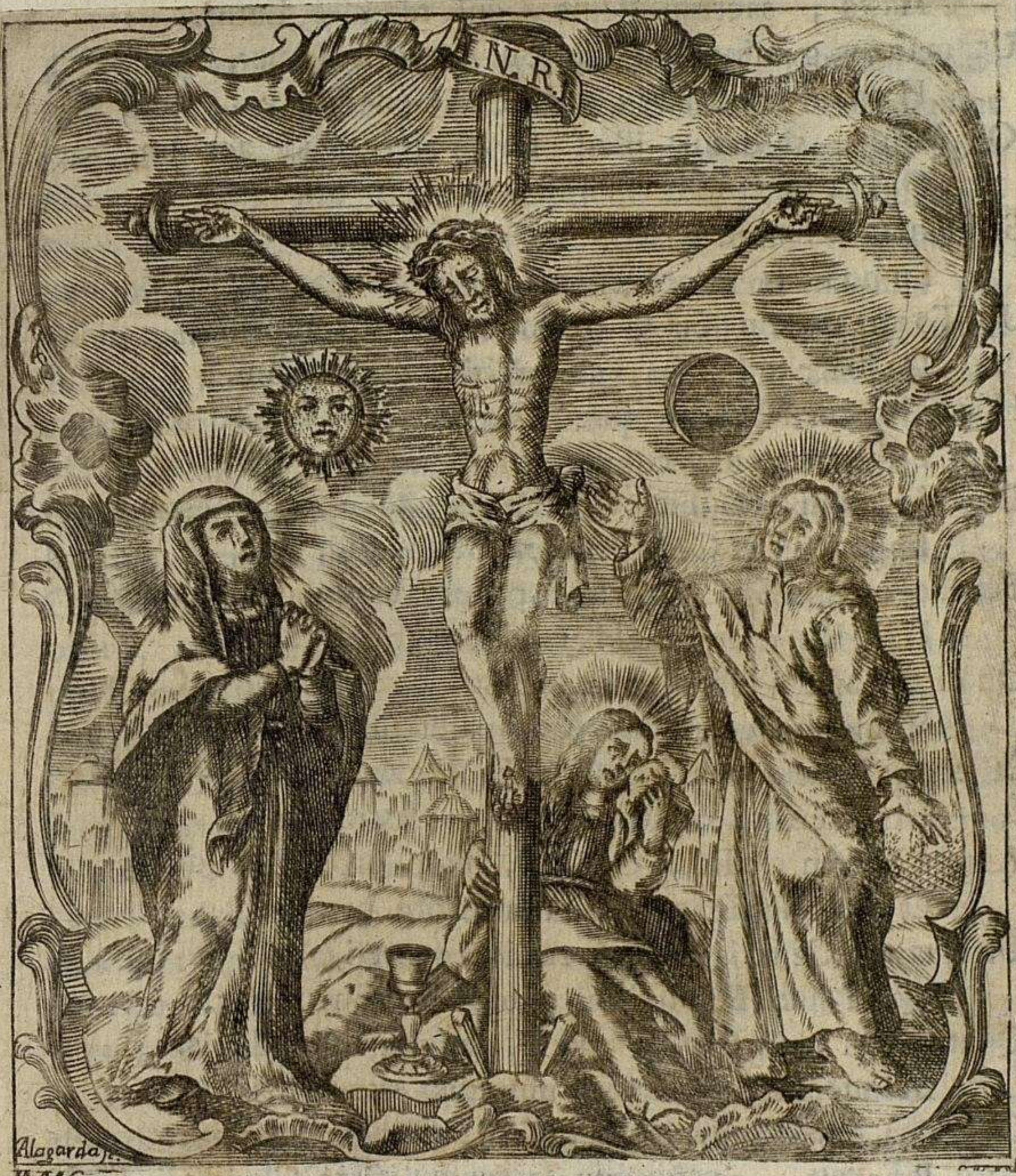
~~1911~~

~~CHICAGO, ILL., 1911~~

~~CHICAGO, ILL., 1911~~

~~CHICAGO, ILL., 1911~~

Handwritten signature or name, possibly "John D. ..."

O! Una ante alias omnes venerabilis Arbor,
Quae roseo Domini tincta cruore madet.

O!

O! Ter felix Spina, sacro quae in vertice fixa,
Divinum aeterno jungis honore Caput.
Felices Clavi, felicia Vulnera, felix
Hasta, sacrum licuit, cui reserare Latus.
Ut manans geminus sanctis ex Artubus imber,
Humani maculas, eluerit Generis.
O! Mihi, si detur illud fel, sive illud acetum,
Dulcia, quod Domini, contigit ora mei:
Sed maneat certe felli natus Amaror,
Immodicus fauces, et mihi radat Acor.
Ut Tormentorum fas, o Bone Christe tuorum,
Delibare aliquam, sit mihi, particulam.
Heu miserum Me! Te quia, Christe, Ego stipite fixi:
Debita erant culpis supplicia ista meis.
Pro Me, tam lato Tibi vulnere, Pectus apertum est;
Imposita, et Capiti spinea Serta tuo.
Perque manus Ego, perque pedes Ferrum istud adegī,
Haec Te, cuncta Mei ferre subegit Amor.
Quod pro Me indueras, pro Me est lacerum undique Corpus,
Vulneribus, nec jam pars patet ulla novis.
Et cesso in lacrymas? Quae Me Tigris aspera, quae Me
Ursa ferox, sylvas inter, et Astra tulit?
Ante Crucem, Te, Christe, tuam projectus adoro,
Et licet indignae, Te tamen ore precor.
Ut quando Generis lavisti crimina nostri,
Quod sine Te, Inferni praeda Latronis, erat.
Quamquam abiuctantem tua, per Vestigia ducis,
Meque Tui socium, muneris esse velis.
Canonica Assertorum haec en Tibi, Christe, dicantur:
Praesens, quod partum est, offero Christe, Tibi.

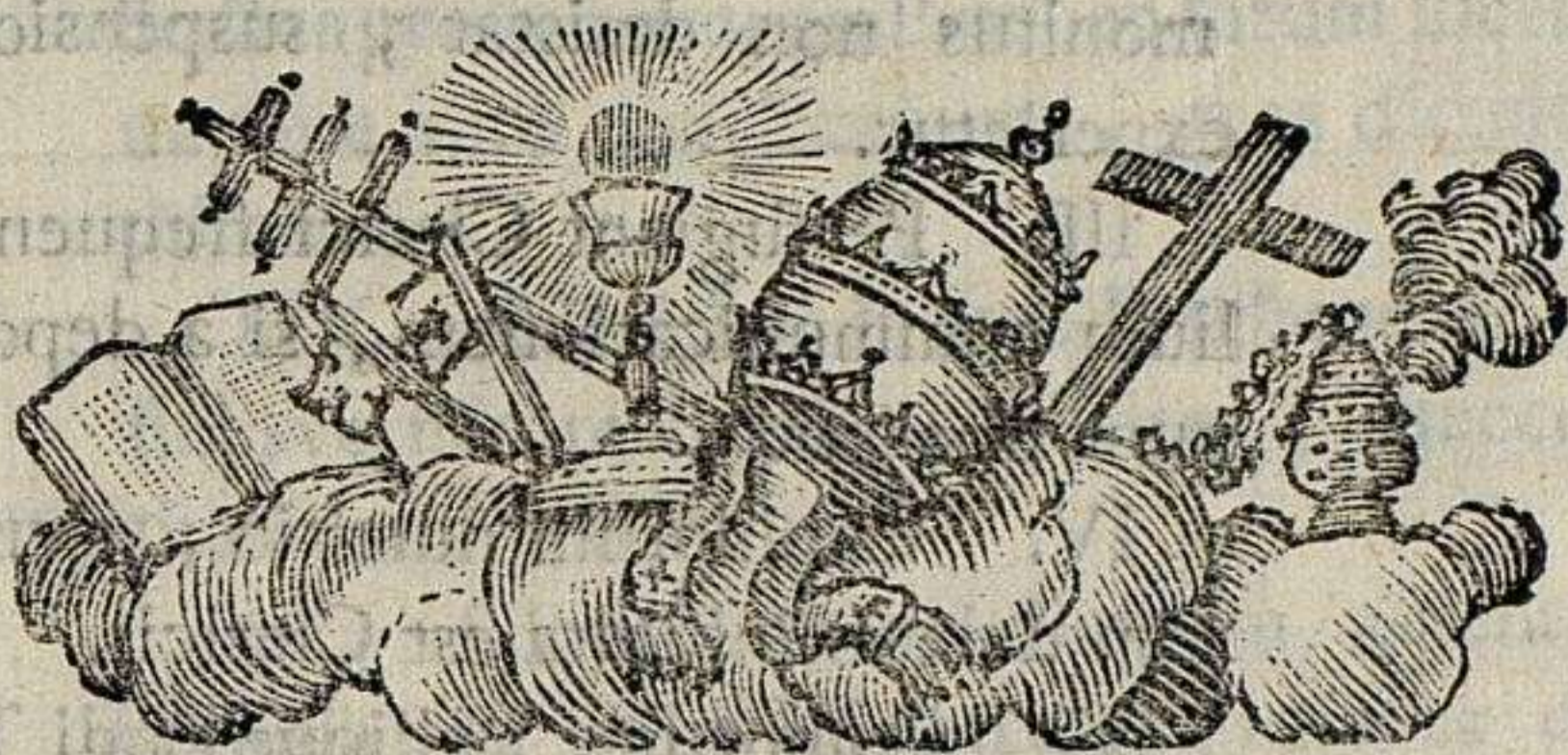
P R A E M O N I T I O

AD LECTOREM.

STatim ac anno proximè decurso Institutionum Imperia-
lium primum confecerimus curriculum ; vehementer
habuimus in votis toto corde , animique sensu Juri Pon-
tificio vacare. Ast initio prolabentis anni nacti sumus nos-
trum opere desiderium complere ; facto tamen tam fausto,
tamque felici , ut accedente cura quidem maxima per
quam colendi Patris Cancellarii , et admodum vigilantis
Rectoris nostrae Universitatis erga omnium Clasium , ad
easque confluentium profectum ; cum antehac studium hoc-
cine minime gentium salutaverimus , hoc solummodo cursu
qualemqualem , qua fruimur tertii , quarti , quintique Li-
brorum Summi Pontificis Gregorii Noni , ex vespertina
Cathedra sumus Instructionem adepti. Nostra tandem
opera , nostrique Magistri , qui nusquam improbo labori
pepercit adducendi inter explicandum Historiam , tum
prophanam , tum Pontificiam , tum Regiam ; necnon Par-
titarum , Taurinarum , Recopilationis , aliaque id generis
jura : perventum est , ut ex tanto , tamque amenissimo
Viridario , quos Tibi offerimus Assertorum Flores lege-
rimus pulcherrimos. Trecentae igitur Tibi sunt Con-
clusiones opinione nostra nec vulgares , nec nugis im-
plicatae : si tamen Selectarum , facileque princi-
pum promereantur nomen , Tibi relinquatur iudicium.
Opus si Tibi demum videatur exile , ac nimis exiguum,
sit quidem mediusfidius : nec Nos ea propter deside-
rio , et proficiendi exuemur proposito , nec Tu for-
sitan nostra voluntate contentus eam desines commen-
dare. Deus Optim. Maxim. utrosque incolumes con-
ser-

servari faxit ; Te , ad iudicandum iure , et Nos haec
Asserta , et alia , quae in publicum eruerimus de coe-
tero , Sacrosanctae Romanae Ecclesiae , Regiae , tuacque
Censurae subiecturos. Vale , et iterum vale.

AS-

ASSERTUM PRINCEPS.

Mnes omnino Theses
 quas eruditus admodum
 Andreas Vallensis J. V.
 D. ac Lovaniensis Lit-
 terariae Universitatis
 SS. Canonum Cathe-
 draticus , per paratit-
 lam elucidans tertium,
 quartum , quintumque Libros Decretalium
 Summi Pontificis Gregorii Noni aut affirmati-
 vè , aut negativè propugnat ; et Nos , modo
 Regiae Authoritati, totiusve Hispaniarum Mo-
 narchiae Regaliis vel in minimum non sint op-
 positae , propugnamus. Ne tamen desint Vo-
 bis , quae sigillatim impugnari valeant ; en
 Asserta tercenta , quae in particulari offerimus
 discussioni.

ASSERTA EX LIBRO TERTIO.

*Tit. de Vita,
 et Honest.
 Cleric.*

I. **C**UM per extrinseci Habitus decentiam
 intrinseca morum honestas noscatur
 Clericorum ; debent sese a fluxis , et pomposis
 vestibus , et habitus inhonestate abstinere.

II. Hinc Clericus in ebrietate deprehensus , si
 mo-

monitus non desistat, suspensionis poenam experietur.

III. Perfugiant Clerici frequentem Monialium communicationem, si a depositione satagunt liberari.

IV. Capillorum nutritio, sicuti et armorum delatio, inhibita est Clericis.

V. Comoediae, aliique Ludi Theatrales in Ecclesiis non debent celebrari.

De Cleric. et VI. Clericus cum muliere de incontinentia
Mulier. co- suspecta, cohabitare non potest; etsi cum ea
habit. dem consanguinitatis, affinitatisve vinculo fuerit copulatus.

VII. Concubinarij Clerici tum excommunicationis, tum Beneficii privationis poena donantur.

VIII. Quinimo si hocce notorium sit crimen, Divinum ipsorum Officium exaudiri non debet.

De Cleric. IX. Matrimonium contrahere non possunt
conjug. Clerici Ordinibus sacris insigniti; bene tamen, minoribus.

X. At si istud contrahant, quo hi potiuntur Beneficio, privati remanent; secus illi.

XI. Sacrae Romanae Ecclesiae Cardinales eo in loco residere tenentur, in quo Summus Pontifex degerit.

XII. Quoque Patriarchae, Archiepiscopi, Episcopi in suis respectivis Sedibus residere debent; imo et Parochus in Parrochia, cujus fuerit Cura demandata.

XIII. Sanctarum Cathedralium Canonici sui Praesulis ministerio Episcopali inservientes,

frnc-

fructus grossos suarum Praebendarum lucrantur; minimè verò distributiones, quas dicunt quotidianas.

XIV. Clerici si in suis Praebendis, Beneficiisve non resederint, eisdem, praecedente citatione, privantur.

XV. Clerici ob privilegium absentes ab Ecclesia, si istius Ministrorum insuper decreverit numerus, cogendi sunt, ut resideant vel subtractione Beneficii proventuum.

XVI. Jure sanguinis, aut haereditario in Praebendis non succeditur.

XVII. Episcopus aliquos ordinare abs Titulo non debet; et si sine Titulo ordinaverit, ipse Ordinans, eiusque Successores ligantur alimenta prestare Ordinato, usque dum Titulum consequatur.

XVIII. Sicuti Praebenda una pluribus obtinenda non datur; ita unus plures nequit obtinere Praebendas congruae competentis.

XIX. Ei, qui in Canonicorum numerum fuerit receptus, illico est assignanda Praebenda.

XX. Liti agitata inter plures, si prorsus fuerit anceps, permissum est Judici assignare Beneficium uni, et alii super idem constituere pensionem.

XXI. Episcopus non debet Praebendam absentem studiorum causa, ipsius Praebendae fructibus grossis privare; bene vero quotidianis distributionibus.

XXII. Beneficiarius Clericus gravi infirmitate laborans, sui Beneficii percipiet fructus

*De Prae-
bend. et Dig-
nitat.*

*De Cleric.
Aegrot.*

De Aegrot. integros, ac distributiones quotidianas.
vel Debilis.

XXIII. Ecclesiarum Praelatis, si aegrotent, debent dari pro earundem regimine Coadjutores.

De Institut.

XXIV. Monialium, aut Monachorum major numerus institui non debet, quam alimoniae facultates suppetant.

XXV. Patroni Beneficiorum seipsos ad ea obtinenda praesentare non possunt.

*De Conces-
sione Praeb.
et Eccles. non
vacant.*

XXVI. Praebendarum collationem, concessionemve, ipsarum vacatio debet antecire.

XXVII. Tempus praesentandi Patronis concessum, cum Ecclesiasticis, tum Laicis minime currit legitime impeditis.

*Ne Sede vac.
aliquid in-
novetur.*

XXVIII. Beneficia, quae sunt liberae collationis, a Capitulo, Sede Episcopali vacante, neutiquam conferenda esse, defendimus.

XXIX. Si Beneficiorum collatio ad utrumque pertineat, Episcopum videlicet, et Capitulum, valebit istud talia Beneficia conferre, Ecclesia suo viduata Pastore.

*De His, quae
sunt a Prel.
sine cons.
Capit.*

XXX. Episcopus Ecclesiae res alienare non potest, deficiente consensu, et subscriptione Capituli.

XXXI. Praesentatione ad Episcopum, simul et ad Capitulum spectante, utriusque ad instituendum necesse est interveniat consensus.

*De His, quae
sunt a ma-
jori part. Ca-
pit.*

XXXII. In Collegiis, Capitulisque valet quod a majori fit, saniorique parte.

XXXIII. Reprehensibiles minime sunt Praelati, qui Beneficia conferunt Familiaribus, aut Consanguineis suis; dummodo Personis caeteris qualitatibus copia fuerint coaequales.

*De Eccles.
Benef. conf.
sine dimin.*

Epis-

*De Rebus Ec-
cles. alienan.*

XXXIV. Episcopi non sunt compotes prae-
dia unius Ecclesiae, alteri addicare, ni per-
mutatione accedente, et partis utriusque con-
sensu.

XXXV. Hinc sequitur, res Ecclesiae
alienari non posse.

XXXVI. Rerum Ecclesiae locatio fieri de-
bet ad triennium, fructificantium quotannis.

*De Precar-
iis.*

XXXVII. Precaria renovari debent de
quinquennio in quinquennium.

XXXVIII. Precarium finitur, aut revoca-
tione Concedentis, aut rei alienatione, aut
morte illius, cui concessum fuerit.

*De Commo-
dato.*

XXXIX. Cum res commodato praestantur,
ad omnes omnino culpas Commodatarius te-
nebitur.

De Deposito.

XL. Adeo obstringitur Depositarius resti-
tuere depositum, ut compensatione non exis-
tat solutus suae obligationis vinculis.

*De Emptio-
ne.*

XLI. Non est nulla venditio, in qua Ven-
ditor laesionem patitur enormem.

XLII. Si rei propter Nuptias donatae a
Marito fiat alienatio, Uxore consentiente, tali
firmitate potitur, ut ab hac non valeat repeti;
praesertim tempore transcurso, et bonis Viri
suppetentibus.

XLIII. Si circa rem venditam Lis aliqua
suboriatur, Emptor si aut citationem omis-
serit, aut tempore sententiae contumacia abfue-
rit, aut injuste fuerit condemnatus, non te-
netur Venditor de evictione.

*De Locat. et
Conduct.*

XLIV. Frugum anni unius sterilitas efficiet,
ut Conductoris minuatur pensio: ni culpa ejus-

dem adfuerit , aut cum anterioris , sive posterioris anni ubertate compensari valeat.

XLV. Solutione Canonis per biennium cessante , jure suo cadit Emphyteuta.

De Rer. permutat.

XLVI. Ecclesiae servus alienari non potest.

XLVII. Permutantes Praebendas , aut Beneficia , quae possident , eisdem privabuntur , nisi accedat Praelati requisitio , approbatioque.

De Feudis.

XLVIII. Cum fundus in emphyteusim ob militaria obsequia datur , si illum Dominus directus pignori accipiat , hujus erit fructus ab ipsomet productus.

De Pignorib.

XLIX. Praelatus , si juraverit Ecclesiasticas res non infeudare , poterit , finito feudo , easdem denuo in emphyteusim dare.

L. Res Deo dicatae , absente necessitate , pignori subjici non possunt.

LI. Item liber Homo oppignorationi resistit.

LII. Mulier suae dotis securitati habet hypothecam tacitam.

LIII. Fructus pignorate rei in Principalis sortem , debent supputari.

LIV. Cum rem suam quis dedit in pignus sub Legis commissoriae pacto , cui non obvenire juravit ; si justo pressus impedimento , statuto die , ejus non fecerit redemptionem , poterit eam facere adhuc tempore stipulationis transacto.

De Fidejussorib.

LV. Clericus fidejussionibus fungens deponendus venit.

LVI. Si vero Clericus fidejussorem habeat , ipsi indemnitatem praestabit , etsi sui

Be-

Beneficii fructuum consignatione sit opus.

LXVII. Debitor principalis bona sua dilapidare incipiens, cogi potest a fidejussore, hanc obligationem dissolvi.

De Solutio.

LXVIII. Succesor in Ecclesia solvere tenetur debita in hujus utilitatem a Praedecessore contracta.

LXIX. Praelati pro alienis debitis Ecclesias proprias alienare non possunt.

LX. Clerici adeo obaerati, ut creditorum non sint satisfactionis compotes, excommunicatione non sunt innodandi.

De Donat.

LXI. Donatio pura irrevocabilis est, nisi ingratitude causa accedente.

LXII. Episcopus res suae Ecclesiae donare valet, si exigui sint praetii, atque valoris.

De Peccul.

LXIII. Clerici veri Domini sunt suorum Beneficiorum fructuum.

Cleric.

De Testam.

LXIV. Episcopi activa fruuntur testamenti factione de rebus patrimonialibus; secus de intuitu Ecclesiae quaesitis.

LXV. Religiosi post Professionem emissam testamenta condere non possunt.

LXVI. Si ea lege Testator legatum fecerit suo creditori, ut pro debito penitus sit contentus, agnito legato, petendi debitum regressus creditori non superest.

De Successio. ab Intest.

LXVII. Si Clericus fuerit vita functus nullis cognatis, consanguineisve relictis, successor ejusdem erit Ecclesia, cui servierit dum vixit, de bonis hujus intuitu acquisitis.

De Sepult.

LXVIII. Liberum est cuicumque eligere sepulturam; at decedens abs electione, sepe-

licia-

liendus est in majorum suorum sepulcro.

LXIX. Eligens sepulturam citra Parrochiam propriam, tenetur portionem quartam suae Parrochiae solvere de relictis Ecclesiae, ubi sit sepeliendus.

LXX. Excommunicati Ecclesiastica privantur sepultura; et si eadem fuissent donati, exhumandi sunt, dummodo eorum corpora discerni valeant ab aliis Fidelium corporibus, ibidem sepultis.

LXXI. Pretium exigi non debet pro sepeliendis corporibus in Ecclesia.

LXXII. Plebani alienos Parrochianos in sua Parrochia admittere non debent ad Missarum solemniam peragenda Dominicis diebus, atque festivis.

LXXIII. Parrochiani omnes solvere tenentur Decimas de propriis praediis, ex quibus olim solvere consueverant.

LXXIV. Fructus omnes praediorum, non deductis expensis, Decimarum solutioni tenentur.

LXXV. Novitius sponte sese ingerens Professorum actibus, exinde censetur Professus.

LXXVI. Religiosus sanctioris vitae zelo quit ad Religionem strictiorem transire, si petierit a suo Praelato licentiam, etsi eam non fuerit consecutus.

LXXVII. Religiosi transfugientes, et e Monasterio ejecti, requirendi sunt annuatim, cogendique ut ad proprium claustrum revertantur.

LXXVIII. Vir, Uxore renuente, compos non

De Paroeciis, et alienis Paroecianis.

De Decimis Prim. et Oblat.

De Regular.

De Convers. Conjugat.

non est ingredi Religionem; imo nec ea consentiente, ni insimul ad Religionem convertatur, si Juvenis; aut in saeculo Castitatem promittat, si senex sit.

LXXIX. Matrimonio contracto, si non sit consummatum, licet Conjugum cuicumque ad Religionem ingressus, altero reluctantante.

De Vot. et Vot. Redemp.

LXXX. Votum eleemosynis redimere valemus, vel in aliud suscipere commutationem, si Superioris auctoritas accesserit.

LXXXI. Hinc nulli dubium, justa ex causa valere Sanctissimum commutare votum peregrinationis ad Jerosolimas in eleemosynas, jejunia, et alia opera consimilia.

De Statu Monach. et Canon. Regular.

LXXXII. Monachus quid proprium, ac peculiare minime est possessurus: idcirco si cum alicujus proprietate decedat, Ecclesiastica privabitur sepultura.

LXXXIII. Nihil inconvenientis sentimus in eo, quod Canonicus Regularis eligi, et praefici valeat saecularis Ecclesiae regimini, justa interveniente causa.

De Jure Patronat.

LXXXIV. Jus Patronatus in haeredes dividi non debet.

LXXXV. Proprium est Auctoritatis Jurisdictionisque Episcopalis instituere Clericos, pro obtinendis Beneficiis, praesentatos a Patronis.

LXXXVI. Si Patroni sint Laici, variare praesentationem non careant facultate; ideoque duos Clericos successive ad obtentionem poterunt praesentare.

De Censib. Exec. et Procurat.

LXXXVII. Episcopi super Ecclesias suas novos census non imponant.

Pris

LXXXVIII. Pristinæ Pensiones penes monetam antiquam, ejusque valorem sunt exolvendæ.

De Consecrat. Eccles. vel Alt.

LXXXIX. Non veniet denuo consecranda Ecclesia, etsi aliquod ejusdem Altare motum fuerit, dirutumve.

XC. Si Ecclesia solummodo fuerit violata, non Consecratione, sed Reconciliatione per aquam cum vino, et cinere benedictam indiget.

XCI. Simplex Presbyter adhuc de commissione Episcopi nec consecrare Ecclesiam, nec reconciliare valebit violatam.

De Celebrat. Missar.

XCII. Parochus horis debitis, septem Horas Canonicas recitare subjicitur.

XCIII. Non est omittenda Missa de die propria propter aliam Sancti peculiarem.

XCIV. Jejunus naturaliter debet Presbyter Missam celebrare.

De Baptis. et ejus effectib.

XCV. Si Amentes, antequam tali infirmitate sint pressi, petierint Baptismum, ea contracta, poterunt baptizari.

XCVI. Si dubium suboriatur, an aliquis baptizatus fuerit necne? Baptizabitur his verbis: *Non te rebaptizo; sed si nondum baptizatus es, Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.*

XCVII. Nihil obest quominus Parvuli, aut Infantes statim atque mundum fuerint ingressi, baptizari valeant.

De Custod. Sacrament.

XCVIII. Sacrosancta Eucharistia, ac Chrisma debent fideliter sub clavi custodiri.

XCIX. Vasa sacra, sacrataque Vestimenta Ministrorum Altaris munda, et nitida servari debent. Nemo,

De Reliquiis et venerat. Sanct. C. Nemo, nisi a Sede Apostolica Beatus declaratus sit, quamvis miracula fecerit, pro Sancto potest venerari.

De Reliquiis et venerat. Sanct. CI. Sanctorum Reliquiae venales minime exponantur; sed ad venerationem Fidelium tantum valebunt ostendi.

De Observat. Fejunor. CII. Vigilia alicujus Sancti, si in die dominica occurrerit, Jejunium servabitur Sabbatho praecedenti.

De Purificat. post Part. CIII. Mulier post partum statim potest Ecclesiam ingredi, quin spectare teneatur aliquot dierum transcursum.

De Ecclesiis aedificand. et reparand. CIV. Qui Beneficio aliqua in Ecclesia fruuntur, tenentur ad ejus contribuere reparationem.

De Immunit. Ecclesiar. CV. Agricolae praediorum Ecclesiasticorum, non debent eorum deserere culturam.

De Immunit. Ecclesiar. CVI. Qui spe immunitatis Ecclesiasticae perpetraverit crimen; puta occidens alium intra Ecclesiam, ejusve Coemeterium, non poterit ejusdem immunitate tueri.

Ne Cleric. vel Monac. saec. negot. se immisceant. CVII. Clerici non debent proferre sanguinis sententiam, ni speciali fruantur Privilegio.

Ne Cleric. vel Monac. saec. negot. se immisceant. CVIII. Non licet Clericis, aut Monachis possessiones conducere lucri faciendi causa.

ASSERTA EX LIBRO QUARTO.

De Sponsal. et Matrim. CIX. **S**ponsalia canonice concepta, optime describuntur; Futurarum Nuptiarum Viri, ac Mulieris promissio cum acceptatione reciproca.

De Sponsal. et Matrim. CX. Hinc consensu Viri, ac Foeminae inveniuntur Sponsalia; ac eorundem mutuo dissensu,

su, etiamsi fuerint juramento vallata, solvuntur.

CXI. Statim atque Sponsalia celebrantur, honestatis publicae impedimentum fluit, nedum quoad ineuntes, verum et quoad consanguineos ipsorum.

CXII. Si Sponsi celebrent Sponsalia per verba obscura prorsus, sequi horum communem intelligentiam debent.

CXIII. Ex Sponsaliorum contractu id juris Sponsus non acquirit in alterius corpus, ut illorum violatio cum alio fornicando, adulterium sit.

CXIV. Promissione penitus interna Sponsalia neutiquam ineuntur.

CXV. Si absentis fiat Matrimonii promissio, antequam acceptetur, revocabilis permanet.

CXVI. Ea ad sponsalitiā obligationem exigitur deliberatio, quae ad lethalem culpam in moralibus exigeretur.

CXVII. Caecus celebrare sponsalia minime prohibendus est.

CXVIII. Si fiat Matrimonii promissio obligandi sese animi destituito, sponsalia non gignit.

CXIX. Idem esto iudicium, etsi infuerit sacra juramenti Religio.

CXX. Si Sponsus ambigat, pellendi se intentionem habuisse, cum inierit sponsalia, necne? Ligabitur abs dubio.

CXXI. Matrimonium promittens, si hac spe sinceram defloraverit Virginem, actione tenebitur efficaci.

CXXII. Virgo deflorata, ab alio nosci carnaliter perpetuens, ad Matrimonii celebrationem adigere non potest Deflorantem.

Etsi

CXXIII. Et si Consanguinei sint testes, qui praesunt sponsalibus, non eo minus firmitate exuuntur.

CXXIV. Cum Sponsalia celebrantur, si verba Viri in determinatam Foeminae personam dirigantur, obligationem non pariunt.

CXXV. Nullo diei termino Sponsalibus infixo, suum sortientur effectum, alterutro requirente.

CXXVI. Obstrictus Sponsaliorum nexu, si ea adimplere renuerit, cogendus est per Judicem servare eorundem fidem.

CXXVII. Sponso Religionem ingresso, hacine obligatione liberatur Sponsa.

CXXVIII. Imo nec inhibetur Religionis ingressus, quamvis jurata fuissent Sponsalia.

CXXIX. Depositio vel solum unius testis subesse impedimentum asserentis inter Sponsos, sat erit ad impediendam Matrimonii celebrationem.

CXXX. Poenae promissio inutiliter quidem adjicitur sponsalibus.

CXXXI. Matrimonium consensu utriusque, videlicet Viri, ac Foeminae celebratur.

CXXXII. Ex metu gravi cadente in constantem Virum, initum Matrimonium nullum judica.

CXXXIII. Pater injuste retinens sui filii Uxorem, compellendus est eam restituere vel per Ecclesiasticam Censuram.

CXXXIV. Uxor legitime non certificata de sui Viri morte, ad secundas nequit convolare Nuptias; quamvis illius nescierit statum, longamve servaverit absentiam.

CXXXV. Qui cum peccatrice Muliere, re-

ipiscente, volenteque se corrigere, Matrimonium contraxerit, magnum Charitatis opus exercet.

CXXXVI. Si purgatus fuerit per voluntatem sequentem omnino liberam Metus gravis adhibitus ante Matrimonium contractum, conualescit hoc, ratumque habendum est.

CXXXVII. Mutus, aut Surdus, sive uterque insimul non prohibetur contrahere Matrimonium; bene vero furiosus, ni tempore lucidi intervalli.

CXXXVIII. Qui jurata contraxerit Sponsalia, et privata lege ductus ad frugem melioris vitae, Religionisve ingressum toto animi sensu satagat, tutius erit, Religione juramenti servata, celebrare Matrimonium, et hoc non consummato, ad strictiorem Religionem migrare.

*De Despons.
Impub.*

CXXXIX. Queunt Impuberes contrahere Sponsalia; at ipsis ad pubertatem venientibus liberrimum est, ab eis resilire.

CXL. Si Vir aetatem quatuordecim annorum, et Foeminae duodecim non implevissent, Matrimonio copulari non possunt, nisi pro bono pacis.

CXLI. Sponsalia contracta inter Infantes pro infectis habentur, adeo, ut nec publicae honestatis surgat impedimentum.

*De Clandest.
Desponsat.*

CXLII. Matrimonium publice celebrandum est, Proclamatibus in Ecclesia a Parrocho publicatis.

CXLIII. Si Matrimonium clandestine fuerit celebratum, nullum est ipso jure.

Jure

CXLIV. Jure Regio nostri Regni perpense. incuntes Matrimonium pro clandestino habitum ab Ecclesia, feriuntur poena amissionis omnium bonorum, et exilii ab eodem Regno; ad quod si fuerint regressi, ultimo tradentur supplicio.

CXLV. Eadem poena plectuntur Personae illae, quae ut testes interfuerint hujusce Matrimonii celebrationi.

CXLVI. Hinc juste poterunt Parentes filios exhaeredare, Matrimonium clandestinum contrahentes.

CXLVII. Clandestine dicitur iniri Matrimonium cum, justa deficiente causa, Proclamata non publicantur, et coram Parrocho, vel alio Sacerdote, cum licentia ab eo, vel Ordinario praestita, et tribus, vel duobus testibus non celebratur.

CXLVIII. Adeo nullum est Matrimonium clandestinum, ut legitimum non reddatur taliu Viri, et Mulieris ratihabitione secuta.

CXLIX. Poenae afficiendae celebrantibus clandestinum Matrimonium, locum non habent adversus contrahentes sponsalia de futuro.

CXL. Contrahens Matrimonium, vivente prima Uxore, cum hac, relicta secunda, cohabitare tenetur.

CLI. Matrimonium, prius canonice celebratum, irritum non fit per secundum, etsi istud fuerit consummatione perfectum.

CLII. Qui sub conditionis nomine aliquam desponsaverit, et eam relinquere velit, insuper habita conditione, subsistit Matrimonium.

Con

De Spons.

duorum.

De Condit.

appositis in

Desponsat.

CLIII. Contrahentes Matrimonium sub casuali honesta conditione, debent hanc spectare, nisi antea consenserint de presenti, aut inter eos intercesserit copula carnalis.

CLIV. Si apponatur in Matrimonio turpis, impossibilisve conditio, pro non posita habetur: at si fuerit contra Matrimonii substantiam, istud vitiat.

*Qui Cleric.
vel Vovent.
Matrim. con-
trahere pos-
sint.*

CLV. Votum castitatis solemne irritat Matrimonium postea celebratum; simplex vero impedit contrahendum.

CLVI. Ordo sacer Matrimonium nedum impedit, verum et dirimit contractum.

*De Eo, qui
duxit in Ma-
trim. quam
polluit per
Adult.*

CLVII. Quod Matrimonium quis contrahit cum Muliere, quam polluit adulterio, aut Nuptiis copulavit secundis, adducta machinatione in Viri necem, aut occiso conjuge animo illud celebrandi cum ipsa, nullum est.

CLVIII. Qui cum Muliere legitima conjugatus, adhaeserit meretrici, non impeditur, mortua propria Uxore, cum ea inire Matrimonium.

De Conj. Lepros.

CLIX. Lepra superveniens, Sponsalia de futuro abs dubio solvit; minime Matrimonium: imo Conjuges nihilo tamen minus tenentur cohabitare.

De Conjug. Servor.

CLX. Matrimonium legitime contrahitur inter Servos; sed si Ingenuus duxerit Ancillam per errorem, vel e converso, nullum erit Conjugium.

CLXI. Error circa fortunae bona nec impedit, nec dirimit Matrimonium.

CLXII. Domini repugnantia impedire non

po

potest quominus ejus servi, si velint, celebrent Matrimonium.

De Cognat. Spirit. CLXIII. Inter Baptizatum, baptizantisque Filium; et inter baptizati Patres, et illius susceptores contrahitur cognatio spiritualis, Matrimonium dirimens.

CLXIV. Conjuges proprium Filium levantes ex Baptismate separandi, sunt saltem per annum a cohabitatione propia.

CLXV. Hinc Mulieres hac de re a Viris separatae, integram recipient dotem allatam Matrimonio.

De Cognat. Legal. CLXVI. Inter Adoptatum, et adoptantis Filium, durante adoptione, contrahi non potest Matrimonium; secus ea soluta.

CLXCII. Durante adoptione Nuptiae celebrari non possunt inter Fratrem, et adoptatam Sororem.

De Eo qui cogn. con-sang. suae Uxor. vel Spons. sui consang. CLXVIII. Affinitas superveniens non solvit Matrimonium contractum, sed solum sponsalia de futuro.

CLXIX. Sustinendum est Matrimonium, cujus Mulier ante celebrationem illius cognita fuit a fratre Viri, dummodo notorius non esset excessus, aut testibus probaretur idoneis.

De Consanguinit. et Affinit. CLXX. Separatio Matrimonii est facienda inter Affines contracti, ad sextum usque gradum.

CLXXI. Matrimonium quod Infideles celebrant in gradu cognationis ab Ecclesia prohibito, non dissolvitur, Sacrosancto Baptismate ab eisdem suscepto.

CLXXII. Inter Consanguineos non potest Ma-

Matrimonium celebrari usque ad septimum gradum.

*De Frigid. et
Malific.*

CLXXIII. Si de impotentia coeundi constiterit, illico separandum est Matrimonium: et si cum septima manu ejus propinquorum jurent carnali adhaessisse copulae, et non potuisse conjungi, statim separantur; etiamsi usque ad id temporis habitassent conjuncti.

*De Matrim.
contra Inter
dict. Eccles.
celebrat.*

CLXXIV. Interdictum Ecclesiae circa Matrimonium contrahendum quit provenire, aut a Lege, aut a Judice, aut a Parrocho contrahentium.

CLXXV. Interdictum Ecclesiae impedit celebrandum Matrimonium; inquit vero non dirimit.

CLXXVI. Hi, qui ob Consanguinitatem Matrimonio jungi prohibentur, et nihilo tamen minus juncti fuerint contra Interdictum Ecclesiae excommunicationi subibunt, separationique usque dum cognoscatur de validitate, aut Matrimonii invaliditate.

*Qui Fil. sint
Legitim.*

CLXXVII. Filii geniti ante separationem Matrimonii in facie Ecclesiae celebrati, Legitimi sunt.

CLXXVIII. Filius naturalis Legitimitate donatur per Matrimonium subsequens.

*Qui Matrim.
accus. poss.
vel in eo test.*

CLXXIX. Audiri debet Accusator Matrimonii de legitimo impedimento, si ex parte sua non steterit, quominus ante celebrationem praedicti Matrimonii id muneris non obiret.

De Divort.

CLXXX. Mulier, quae machinata est in proprii Viri necem, cum ipso Matrimonio, tum spe alterius privatur.

Adul-

CLXXXI. Adulterio interveniente, solvitur Matrimonium, et quoad thorum, et quoad cohabitationem.

CLXXXII. Si alter Conjugum in haeresim fuerit prolapsus, licet Innocenti Religionem ingredi.

CLXXXIII. Conjuges propter alterius crimen separationem non patiuntur, nisi spiritualiter fornicent; et tunc eis etiam separatis, perdurat vinculum.

CLXXXIV. Alter Conjugum compos non est dimittere Conjugem absque Ecclesiae iudicio, adhuc pretextu Consanguinitatis notoriae accedente: et si de facto dimisserit, eam reassumere compellitur.

CLXXXV. Matrimonium celebratum cum fratris defuncti relicta, nullum est, nisi Ecclesiae legitima dispensatio praecesserit, aut initum approbaverit.

CLXXXVI. Matrimonio soluto, licita ex causa a muliere non proveniente, eidem dos restituenda erit.

CLXXXVII. Soluto item Matrimonio, bonae constantiae quaesita, aequaliter dividenda sunt Virum inter, et Uxorem.

CLXXXVIII. Mulier, quae fuerit mae-chata, et separationem sentiet a Viro, et dotem cum propter nuptias donatione, amittet.

CLXXXIX. Si Nuptiae, quia incestuosae nullae declararentur, Maritus repetet propter Nuptias donationem.

CXC. Ususfructus, in dotem, vel donatio

D

tio

*De Donat. in
ter Vir. et
Uxor. et de
Dot. post.
Divort. res-
tituenda.*

tionem propter Nuptias datus, morte concedentis finitur.

CXCI. Donatio inter Conjuges constante Matrimonio facta, non subsistit, si alter locupletior, et alter efficiatur pauperior.

CXCII. Maritus inops exigens dotem sibi promissam, aliqualem cautionem prestare tenetur, quam si non dederit, apud mercatorem deponitur praelaudata dos.

CXCIII. Quando dos promissa fuit ante Matrimonium, eoque constante, Vir recepisse fatetur, creditur veram, et realem fuisse receptionem dotis.

CXICV. Donatio causa mortis valida est inter Conjuges.

CXCV. Donatio invalida inter Conjuges firmatur morte naturali donantis.

CXCVI. Fundus in dotem traditus Marito etsi desuper, soluto Matrimonio, restitui compellatur, retinebit fructus hac ratione perceptos.

De Secund. CXCVII. Secundae Nuptiae benedictione
Nupt. non debent donari.

CXCVIII. Nulla infamiae nota inuretur Mulier, etsi ad secundas convolaverit Nuptias, antequam annus luctus transierit.

CXCIX. Sacerdos, qui secundas benedixerit Nuptias, ab officio, et Beneficio suspendendus est.

ASSERTA EX LIBRO QUINTO.

*De Accusat.
Inquisit. et
Denuntiat.*

CC. **F**atigandus non est Reus in iudicio ad petitionem illegitimi Accusatoris.

CCI. Accusatus de crimine, pendente accusatione, novis Dignitatibus decorandus non est.

CCII. De crimine certo accusatus, de eodem iterum accusari non valet.

CCIII. Super notorio crimine procedere potest Iudex, nullo accusatore existente.

CCIV. Inimici ab accusando pelluntur.

CCV. Accusator desistere valet a sua accusatione interposita, si id faciat ante inscriptionem Libelli: sicque desistenti perpetuum imponetur silentium.

CCVI. Accusator criminalis ad vindictam inscribere tenetur; secus Denuntiator.

CCVII. Crimen probatum per inquisitionem poena ordinaria regulariter non punitur.

CCVIII. Singulis annis celebrandum est Concilium Provinciale pro moribus Clericorum, et excessibus ipsorum corrigendis.

CCIX. Subdiaconus si Diaconum calumniose accusaverit, gradu suo privatur.

CCX. Nihil exigendum est temporale pro Ordinibus conferendis.

CCXI. Criminis Simoniae quilibet Catholicus potest esse Accusator.

CCXII. Quinimo ob sceleris gravitatem,

*De Calumnias.
De Simon. et
ne aliquid
pro Spirit.
exigatur vel
promittatur*

et Infantes valent accusare Simoniacos.

CCXIII. Alias inter poenas, quibus Simoniaci notorii affiendi veniunt, praecipua est Depositio a gradu clericali.

CCXIV. Servanda non est consuetudo temporale quodvis exigendi pro Mortuorum exequiis, pro Episcopis, Abbatibus, aliisque Praelatis Ecclesiasticis ponendis in Sedem.

CCXV. Nihil praeter Procuracionem pro consecratione Ecclesiarum potest accipi.

CCXVI. Removendus est a Beneficio, id obtinens, pretio interveniente.

CCXVII. Si Presbyter peccatorem non vere poenitentem, propter gratiam, et favorem ad reconciliationem admitterit, ut ita, reconciliationem ferat, Simoniam committit.

CCXVIII. Pro Sancti Chrismatis receptione, si Parrochi aliquid temporale largiantur Episcopis, opus efficient Simoniacum.

CCXIX. Ille, qui jus perfectum habet in Beneficio, super quod Lis vertitur, etsi quid temporale, aut pretium tribuat Collitiganti, omni jure ad id penitus destituto, pro vexatione redimenda, Simoniacus non est.

CCXX. Homagium fieri non debet pro Spiritualibus exequendis.

CCXXI. Recipientes pretium pro Habitu monastico conferendo Simoniae labe maculantur, et a propriis suspenduntur officiis.

CCXXII. Pro Nubentium Benedictione, aut mortuorum exequiis pretium Parrocho recipere prohibetur.

Qui

CCXXIII. Qui scienter ab Episcopo Simoniaci patiantur ordinari, suspensionem incurrunt.

CCXXIV. Simoniacam labem redolet consuetudo, qua praestantur convivia pro electionibus, et Episcoporum Consecrationibus.

CCXXV. Simoniacus mentalis restitutioni accepti non tenetur.

*De Praelat.
ne vicis su.*

CCXXVI. Ecclesia sub annuo censu, aut pretio concedi non debet.

De Magist.

CCXXVII. In qualibet Ecclesia Cathedrali providendum est de Magistro, qui pauperes Clericos edoceat, et pro licentia docendi quidquam non exigatur.

*De Judaeis,
et Sarracenis
et eorum
servis.*

CCXXVIII. Judaeus Christianum Mancipium retinere non debet, sed cogitur vendere justo pretio Christi Fidelibus: et eo re-nuente, Servus in suam libertatem prodibit.

CCXXIX. Judaei cogendi non sunt accipere invitum Sacrosanctum Baptisma.

CCXXX. Pagani praefici non debent Ecclesiasticis Ministeriis.

De Haeret.

CCXXXI. Haeretici, eorumque Fautores excommunicantur; qui si tali statu fuerint vita functi, Ecclesiastica privantur sepultura.

CCXXXII. Si Sacerdos deviaverit a Fide, in suumque errorem fuerit secutus pertinaciter; privandus est quibus Beneficiis fruebatur, et a suis Ordinibus degradandus erit.

CCXXXIII. Praedicare in Ecclesiis, deque Mysteriis Fidei disputare, proprium est personarum Ecclesiastico Ordine praeditarum.

Or.

*De Schismat.
et ab eis or-
dinat.*

CCXXXIV. Ordinationes factae a Schismatico nullae sunt quoad gradus collati exercitium, nisi cum tali modo ordinatis insuper dispensetur.

*De Apost. et
Baptisma
reiterant.*

CCXXXV. Clerici, qui habitu Clericali dimisso conversantur ut laici, Fori, et Canonis non gaudent privilegio.

CCXXXVI. Monachi habitum deserentes, retrahendi sunt ad Religionem, et hujus mancipandi sunt carceri.

*De his qui
fil. occide-
runt.*

CCXXXVII. Parentes invigilare modis omnibus debent, ne filij sui infantes, vel casu fortuito ex hac vita decedant.

*De Infant. et
Languid. ex-
posit.*

CCXXXVIII. Infantes, Languidosve expositos suscipientes nullum propterea jus in eorum personas acquirunt, licet maximum opus charitatis exercent.

*De Homicid.
volunt. vel
casuali.*

CCXXXIX. Ut Homicida punitur, qui Mulieri poculum tradi lerit, ut nasci soboles non possit.

CCXL. Qui non adhibet diligentiam in praecavendo homicidio mortaliter peccat; et irregularis manet.

CCXLI. Item irregularitatem incurrit mandans, consulensve, ut per alium fiat homicidium; si hoc fuerit secutum.

CCXLII. Si penitus dubitetur commissum fuerit necne factum, cujus contingentiae imposita sit irregularitatis poena; ista non incurritur.

CCXLIII. Clericus pugnando in bello, etiam contra inimicos Fidei, si quemquam per-

percusserit , irregularis manet.

De Torneam.

CCXLIV. Qui pugnandi animo ad Torneamenta accesserit , in eisque suum diem finierit extremum , non debet Ecclesiastica sepultura donari.

De Cleric.

pugnant. in duello.

CCXLV. Clericus Duellum iniens , sive obtulerit , sive susceperit , deponendus est; cum quo Episcopus dispensare valet , non secuto homicidio.

De Adult. et

Stup.

CCXLVI. Stuprans Virginem , tenetur eam ducere in Uxorem , sive donare dotem congruentem.

CCXLVII. Vir suae Uxoris adulterio cognito , valet eam deserere.

CCXLVIII. Maritus potest Uxorem accusare adulterii , sola ejus criminis suspicione habita.

De Raptor.

Præd. In-

cendiar. et

Ecclesiar.

violat.

CCXLIX. Raptor manifestus , vel Ecclesiae violator , si ablata restituit , aut caveat de restituendo in vita , vel morte , admittendus est ad poenitentiam , et Ecclesiasticam sepulturam si obeat : si vero , cum possit , nolit , et in morte impos est restituere , permissa eadem poenitentia , dēneganda est Ecclesiastica sepultura.

CCL. Virgo rapta , purgataque violentia , potest cum raptore contrahere Matrimonium.

De Furt.

CCLI. Furans hominem , vendensque eum , ultimo supplicio afficiendus est.

CCLII. Si Latrones , infragranti occidantur , non debent Ecclesiastica sepultura privari , si prius debite confiteantur peccata.

Fur.

CCLIII. Furtum committenti ex necessitate, poenitentia, et poena moderata injungenda est.

CCLIV. Non solum est Fur, qui rem surripit, verum et qui Domino requirenti furtivam rem non indicat.

CCLV. Fur occultus, poenitentia, et satisfactione peracta, ad sacros valet Ordines promoveri.

De Usuris.

CCLVI. Manifesti usurarii a communione Ecclesiae pelluntur.

CCLVII. Usurarius mentalis restitutioni subicitur.

CCLVIII. Qui ob dilationem solutionis majori pretio rem vendidit, quam ipsa valeat, rem fecit illicitam; nisi dubium sit, an tempore solutionis pretium augeri posset, et venditor antea venditurus non esset.

CCLIX. Si Clerici crimen usurarium commiserint, ab Officio, et Beneficio remanebunt suspensi.

CCLX. Etsi Creditor rei mutuatae in se suscipiat periculum, Usurae inureretur nota, si aliquid a debitore ultra sortem principalem acciperet.

CCLXI. Usurae crimen nedum prohibitum est positivo jure, sed naturali etiam, et Divino.

*De Crimin.
falsi.*

CCLXII. Qui falsitatis crimen perpetrat, tres offendit personas; Deum, cujus contemnit praesentiam: Judicem, quem mentiendo fallit: et Innocentem, quem falso testimonio laedit.

Cle-

CCLXIII. Clerici Litterarum Apostolicarum falsarii a Beneficio deponuntur, et Officio.

De Sortileg. CCLXIV. Sortes in Libris, vel Taliis, pro sciendis futuris, non sunt jaciendae.

CCLXV. Electio Ecclesiastica fieri non debet per sortes.

De Collus. deteg. CCLXVI. Clericus, qui collusione nanciscitur Beneficium, hac comperta, illo debet privari.

CCLXVII. Absolutio de criminibus illatis per collusionem facta, etiam praecedente partium transactione, nihil impedit quominus Judex supra tale delictum inquireat, ejusque reos legaliter puniat.

De Delict. Pueror. CCLXVIII. Pueri grandaevi, dolique capaces ex delictis (excepto carnis peccato) tenentur; mitius tamen puniendi sunt, quam majores.

De Cleric. venat. CCLXIX. Interdicta est Clericis, saltem clamosa venatio.

De Cleric. Percus. CCLXX. Si quis in aliquo Ecclesiastico gradu sacratus, percussor fuerit, ab eo gradu Depositionem sentiet.

De Cleric. maledic. CCLXXI. Maledicus Presbyter ab Officio, et Beneficio veniet suspendendus.

CCLXXII. Si Diaconus juste depositus pro certis criminibus, ausus fuerit suum attrectare Ministerium, abscinditur ab Ecclesia.

De Cleric. Excom. Dep. vcl Interdic. miniss. CCLXXIII. Hinc si Episcopus degradatus Pontificalia obierit ministeria, pariter scinditur ab Ecclesia.

CCLXXIV. Clericus interdictus, et ex

communicatus celebrans, deponitur, manetque irregularis.

CCLXXV. Clericus tempore, quo Excommunicationi est ligatus, incapax evadit Ecclesiastici Beneficii.

CCLXXVI. Hinc Clerici non incurrunt irregularitatem, qui cum ignorantiam habeant de Suspensione, vel Excommunicatione, Missae Sacrificium celebrant.

De Cler. non ordinat. minist.

CCLXXVII. Si quis non Ordinatus ordine competenti solemniter baptizaverit, excommunicandus est, et nunquam ad Ordines valet promoveri.

CCLXXVIII. Sacerdotes solummodo possunt valide Missae Sacrificium offerre, et Corpus Domini conficere.

De Cleric. per salt. promot.

CCLXXIX. Ordinatus per saltum suspensione punitur.

De Eo qui furtive Ord. suscip.

CCLXXX. Hi, qui furtive Ordinem susceperunt, Suspensionis poena feriuntur.

De excess. Praelat. in Subd. vel contra.

CCLXXXI. Quemadmodum Summus Pontifex potest Episcopatus unire, ita et Episcopi suae Dioeceseos Ecclesias unire non vetantur.

De Novi Oper. Nunciat.

CCLXXXII. Clericis prohibetur in causis, quibus est sanguinis proferenda sententia, praestare patrocinium.

De Privileg. et privileg. Excess.

CCLXXXIII. Aedificium constructum post novi operis nunciationem, demoliendum est.

CCLXXXIV. Poni debet Cathedra Episcopalis non in Pagis, aut Vicis, sed in Civitatibus, et majoribus Populis.

CCLXXXV. Privilegium amittitur per non usum: at Ecclesiae concessum, post triginta annorum transcursum, deletur.

¶ Pri-

CCLXXXVI. Privilegia Personis singularibus concessa, ad alias non protrahuntur vel identitatis ratione.

CCLXXXVII. Quod Privilegium alicui jam concessum fuerit, alteri non valet concedi.

*De Purgat.
Canonica.*

CCLXXXVIII. Infamatus de delicto, quod plene probari non potest, si Clericus sit, purgandus est proprio juramento, et compurgatorum copia.

*De Purgat.
vulgar.*

CCLXXXIX. Purgatio vulgaris nec in causis Civilibus Ecclesiasticis, nec in Criminalibus erit admittenda.

*De Imper. et
damno dat.*

CCXC. Si egressus ignis invenerit Spicas, et prehenderit frugum acervos, sive segetes stantes in agris, reddet damnum, qui ignem succenderit, etsi casu contingat.

De Poenis.

CCXCI. Clerici in magnis sceleribus deprehensi nedum Degradationis, verum et carcerationis arctae perpetientur poenam.

*De Poenit.
et Remissionib.*

CCXCII. Pro manifestis peccatis imponenda est poenitentia publica.

CCXCIII. Archiepiscopus potest Indulgentias concedere intra Provinciam propriam.

*De Sent. Ex-
communicat.*

CCXCIV. Excommunicatus majori Excommunicatione, Fidelium, et Sacramentorum communione privatur.

CCXCV. Archiepiscopus sui Sufraganei Subditum ad eum appellantem, absolvere potest.

CCXCVI. Praelatus Subditum non excommunicabit, nisi competenti monitione praemissa.

*De Verbor.
Significat.*

CCXCVII. Censurae Ecclesiasticae nomine, concipitur nedum Interdictum, aequae Suspendio, verum et Excommunicationis Sententia.

Non

CCXCVIII. Non aliter definitiva Sententia imponit controversiae finem, quam si sua pronuntiatione Judex damnaverit, vel absolverit Reum.

*De Regul.
Jur.*

CCXCIX. Quemadmodum aliarum Artium, Scientiarumque certa est Regularum collectio, quibus si opera, aut artefacta sint consona, prodeunt perfecta, omnibusque suis numeris absoluta; sic nostrae Jurisprudentiae Canonicae quaedam sunt Regulae, sive Praecepta, quae rem, quae est breviter enarrant.

CCC. Idcirco ad harum primam omnium quippe universalissimam attendentes; Per eas causas res solvi defenduntur, per quas eadem colligatae fuere, compositaeve.

CONTENTI ESTOTE PRAEFECTIS, PRO
STUDIO ANNI PROLABENTIS.

Imprimantur.

D.D. Ferd. Redondo, Vt. D. Josephus Emmanuel
et Portillo, Balaguer, Cen. Reg.

Canonic. Doct. et Univ. Rect.

